

รายงานองค์ความรู้ที่มีการจัดการ
เพื่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

การทำสนาม ฮ. ฉุกฉิน
เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ
เมื่อเกิดเหตุปะทะ และต้องการ
ส่งผู้บาดเจ็บอย่างเร่งด่วน

จัดทำโดย

กปช.จต. (มว.ลว.ไกล กจต.)

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

การทำสนาม ฮ. ฉุกฉิน เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ เมื่อเกิดเหตุปะทะ และต้องการส่งผู้บาดเจ็บอย่างเร่งด่วน (มว.ลว.ไกล กจต.)

๑. ความสำคัญและความเป็นมา

มว.ลว.ไกล กจต. มีภารกิจทำการลาดตระเวนระยะไกล ลาดตระเวนสะเทินน้ำสะเทินบก ปฏิบัติการพิเศษ และปฏิบัติงานด้านความมั่นคงภายใน ในพื้นที่รับผิดชอบของ กจต.

๑.๑ ความสำคัญ/เหตุผลองค์ความรู้ที่มีการจัดการเพื่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

มว.ลว.ไกล กจต. ได้รับมอบหมายในการดูแลและปกป้องพื้นที่ของประเทศไทยในพื้นที่ตามแนวชายแดนด้านจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด ได้รับมอบภารกิจปฏิบัติงานมีภารกิจทำการลาดตระเวนระยะไกล ลาดตระเวนสะเทินน้ำสะเทินบก ปฏิบัติการพิเศษ และปฏิบัติงานด้านความมั่นคงภายใน ในพื้นที่รับผิดชอบของ กจต. ด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน มีเหตุการณ์ปะทะตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ซึ่งอาจนำมาซึ่งการสูญเสียของกำลังพลของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้มีการเตรียมพร้อมในการรองรับสถานการณ์ฉุกฉินและเมื่อมีผู้ที่ได้รับการบาดเจ็บหรือสูญเสีย จำเป็นต้องดำเนินการให้รวดเร็วและสำเร็จภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย จากภารกิจดังกล่าว มว.ลว.ไกล กจต. ได้ดำเนินการด้านยุทธการ โดยเสนอขออนุมัติโครงการปฏิบัติงานด้านยุทธการเพื่อสนับสนุนภารกิจดังกล่าว “การทำสนาม ฮ. ฉุกฉินเพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ เมื่อเกิดเหตุปะทะ และต้องการส่งผู้บาดเจ็บอย่างเร่งด่วน” ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก เพื่อลดการสูญเสีย หากมีการเตรียมการที่ดีพอ หน่วยพิจารณาแล้วจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องนำเอาความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติมาแปลงเป็นองค์ความรู้ที่สามารถส่งต่อไปยังกำลังพลรุ่นต่อไป หน่วยใน นย. และ ทร. เพื่อให้การปฏิบัติการกิจในอนาคตมีความปลอดภัยและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๑.๒ ความเป็นมาและแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้การทำสนาม ฮ. ฉุกฉิน

จากการที่ มว.ลว.ไกล กจต. ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ ทำการลาดตระเวนระยะไกล ลาดตระเวนสะเทินน้ำสะเทินบก ปฏิบัติการพิเศษ และปฏิบัติงานด้านความมั่นคงภายใน ในพื้นที่รับผิดชอบของ กจต. และเป็นวิทยากรให้กับหน่วยต่างๆ เพื่อไม่ให้องค์ความรู้ของหน่วยในการปฏิบัติจริงนั้นสูญหาย จึงมีแนวความคิดในการรวบรวม การทำสนาม ฮ. ฉุกฉิน เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ เมื่อเกิดเหตุปะทะ และต้องการส่งผู้บาดเจ็บอย่างเร่งด่วน

๒. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ด้านการจัดการความรู้

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการฝึกการใช้งานการทำสนาม ฮ. ฉุกเงินทางยุทธวิธี

จากการปฏิบัติภารกิจตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา หน่วยได้ดำเนินการนำสถานการณ์ปัจจุบัน มีเหตุการณ์ปะทะตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ซึ่งอาจจะนำมาซึ่งการสูญเสียของกำลังพลของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้มีการเตรียมพร้อมในการรองรับสถานการณ์ฉุกเงินและเมื่อมีผู้ที่ได้รับการบาดเจ็บหรือสูญเสีย จำเป็นต้องดำเนินการให้รวดเร็วและสำเร็จภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย จากภารกิจ ดังกล่าว มว.ลว.ไกล กจต. ได้ดำเนินการด้านยุทธการ โดยเสนอขออนุมัติโครงการปฏิบัติงานด้านยุทธการเพื่อสนับสนุนภารกิจดังกล่าว “การทำสนาม ฮ. ฉุกเงินเพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ เมื่อเกิดเหตุปะทะ และต้องการส่งผู้บาดเจ็บอย่างเร่งด่วน” ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก เพื่อลดการสูญเสียเพิ่มเติม หากมีการเตรียมการที่ดีพอ

๒.๒ เป้าหมายหรือตัวชี้วัดของการฝึกการใช้งานการทำสนาม ฮ. ฉุกเงินทางยุทธวิธี

กำลังพลของหน่วยได้เรียนรู้และฝึกการใช้งานการทำสนาม ฮ. ฉุกเงินทางยุทธวิธี ให้สามารถปฏิบัติต่อได้โดยไม่กระทบกับภารกิจที่ได้รับ โดยมีการทดสอบและวัดผล จากครูฝึกที่ผ่านการรับการอบรมหรือถ่ายทอดกันมา รุ่นต่อรุ่น และปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ได้มาตรฐานการฝึก กำลังพลผู้เข้ารับการฝึกสามารถเรียนรู้ข้อผิดพลาด มีการกำหนด การประเมินโดยมีหัวข้อ ดังนี้

- ๒.๒.๑ การเตรียมอุปกรณ์ทำสนาม ฮ.
- ๒.๒.๒ การเลือกภูมิประเทศและการทำสนาม ฮ.
- ๒.๒.๓ การทำสนาม ฮ. ฉุกเงิน โดยใช้เวลาน้อยที่สุด เมื่อมีเหตุเร่งด่วน
- ๒.๒.๔ ความเข้าใจในการทำสนาม ฮ.

๓. กระบวนการผลิตผลงาน

๓.๑ การออกแบบผลงาน/ นวัตกรรม

ให้กำลังพลของหน่วยทำการฝึก การทำสนาม ฮ. ฉุกเงินทางยุทธวิธี เพื่อให้กำลังพลผู้เข้ารับการฝึกมีความพร้อมในการเตรียมการ และปฏิบัติงานได้จริง เพื่อวัดผล และทำการประเมินตามวงรอบการฝึกของหน่วย

๓.๒ มีการกำหนดกระบวนการ/ขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน

๓.๒.๑ ขั้นการเตรียมอุปกรณ์ทำสนาม ฮ.

๓.๑.๑.๑ แบบถาวร ใช้อุปกรณ์ในการตีลายเส้น และใช้สีทาลงบน วัสดุซึ่งเป็นพื้นเรียบแข็งที่เตรียมไว้ อาจเป็นสีสะท้อนแสงหรือสีที่เห็นเด่นชัด แบบถาวรที่เห็นอยู่ทั่วไป เช่น ดาดฟ้าตึก ดาดฟ้าเรือ บนลานปูน

๓.๑.๑.๒ แบบชั่วคราวหรือแบบเร่งด่วน แบบฉุกเงิน ใช้คนทำ ๒ คน สามารถทำให้เสร็จได้ภายในเวลา ๕ - ๑๐ นาที อุปกรณ์ง่ายๆ ที่ใช้ เช่น ปูนขาว เชือกกระยะตามต้องการ หมุดปัก ๒ หมุด ตลับเมตร หรือสายวัดระยะ

๓.๒.๒ การเลือกภูมิประเทศและการทำสนาม

สิ่งกีดขวางในทิศทางบินขึ้น-บินลง

- ต้องปราศจากต้นไม้สูง สายไฟแรงสูง หรือ สิ่งกีดขวางอื่น
- ระยะปลอดภัย ฮ. บรรทุกหนัก ใช้มาตรฐาน 10 : 1
- สำหรับ ฮ. ไม่บรรทุกลดเหลือ 5 : 1

๓.๒.๓ การทำสนาม ฮ. จุกเงิน โดยใช้เวลาให้น้อยที่สุด เมื่อมีเหตุเร่งด่วน

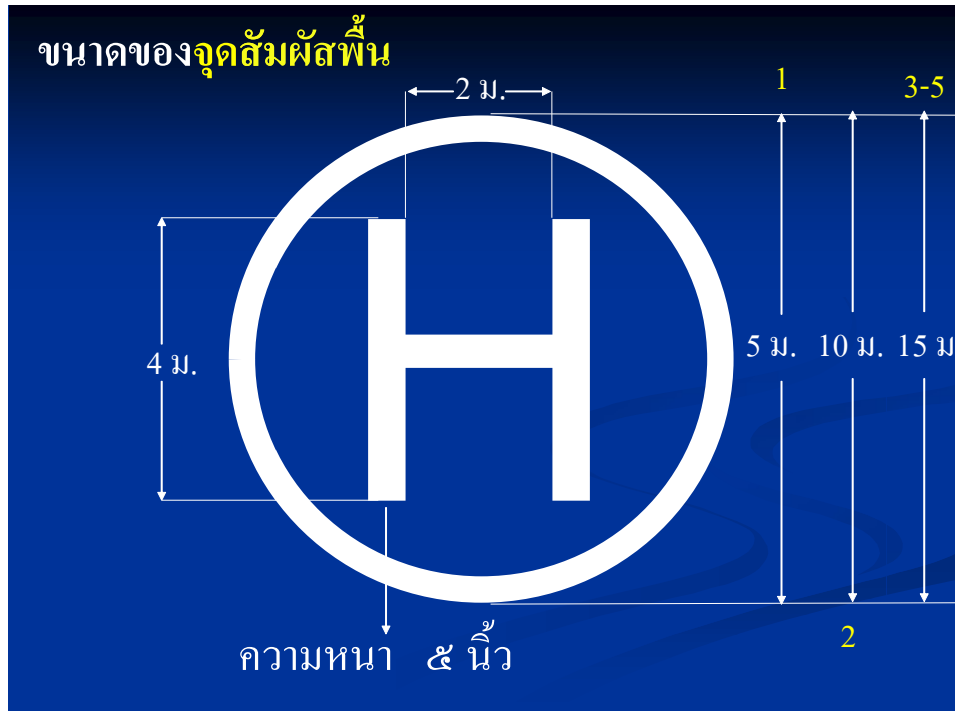
การทำสนาม ฮ. จุกเงิน

- คำจำกัดความ

๑. พื้นที่ลงสู่พื้น (Landing Zone)
๒. เขตลงสู่พื้น (Landing Site)
๓. จุดลงสู่พื้น (Landing Point)

- ข้อพิจารณาในการเลือกสนาม

๑. ขนาดของจุดลงสู่พื้น มีทั้งหมด ๕ ขนาด
 - ๑.๑ ขนาด ๑ สำหรับ ฮ.ขนาดเล็ก
 - ๑.๒ ขนาด ๒ สำหรับ ฮ.ขนาดกลาง
 - ๑.๓ ขนาด ๓ สำหรับ ฮ. ขนาดใหญ่
 - ๑.๔ ขนาด ๔ สำหรับ ฮ. ขนาดใหญ่มาก
 - ๑.๕ ขนาด ๕ สำหรับ ฮ. ไม่ทราบขนาด และ ฮ.บรรทุกหนัก

๒. จำนวนอากาศยาน หากมี ฮ. จำนวนมากในการลงแต่ละครั้งจะต้องทำสนาม ให้จุดลงสู่พื้นสลับพื้นปลา เป็นมุมฉาก มีระยะห่าง จากจุดศูนย์กลางของ สนาม ฮ. ลำที่หนึ่ง กับ สนาม ฮ. ลำที่ ๒ เท่ากับ ๕๐ - ๑๐๐ เมตร แล้วแต่ขนาดและการบรรทุก

๓. ลักษณะของสนามและสภาพผิวพื้น ณ จุดสัมผัสพื้นจะต้องเรียบ แข็ง หนาสูงไม่เกิน ๑ ฟุต ปราศจาก
ต่อไม้ ก้อนหิน ความลาดเอียงของพื้นสำหรับ ฮ. ขนาดเล็ก ไม่เกิน ๗ องศา ส่วน ฮ. ขนาดใหญ่ไม่เกิน ๑๕ องศา
โดยพึงจำไว้ว่าหลีกเลี่ยงการลงโดยหันหัวเครื่องลงสู่ที่ต่ำ

๔. สิ่งกีดขวางในทิศทางบินขึ้น - บินลง ต้องปราศจากสายไฟแรงสูง ต้นไม้สูง หากมีจะต้องอยู่ในระยะ
ปลอดภัย ๑๐ : ๑ สำหรับ ฮ. บรรทุกหนัก , ระยะปลอดภัย ๕ : ๑ สำหรับ ฮ. ไม่บรรทุก สิ่งกีดขวางในทิศทาง
บินขึ้น-บินลง

๔.๑ ต้องปราศจากต้นไม้สูง สายไฟแรงสูง หรือ สิ่งกีดขวางอื่น

๔.๒ ระยะปลอดภัย ฮ. บรรทุกหนัก ใช้มาตราส่วน ๑๐ : ๑

๔.๓ สำหรับ ฮ. ไม่บรรทุกลดเหลือ ๕ : ๑

๕. ความปลอดภัย ขึ้นอยู่กับ

๕.๑ สภาพลมฟ้าอากาศ จะต้องดีท้องฟ้าแจ่มใส ไม่มีฝนตก ฟ้าร้อง ลมไม่แรงจนเกินไป

๕.๒ ปราศจากสิ่งกีดขวาง ในทิศทางขึ้นและลงสู่พื้น มีพื้นแข็ง เรียบ ไม่ลาดเอียงจนเกินไป

๕.๓ ทิศทางการขึ้น-ลงสู่พื้น ต้องทวนลมเสมอ หากจำเป็นต้องตามลม ความเร็วลมขณะนั้นจะต้อง
ไม่เกิน ๕ น็อต หรือประมาณ ๑๐ กม./ชม.

๕.๔ นักบินตัดสินใจ

อุปกรณ์ที่ใช้

๑. แบบถาวร ใช้อุปกรณ์ในการตีสาย และใช้สีทาลงบน วัสดุซึ่งเป็นพื้นเรียบแข็งที่เตรียมไว้
อาจเป็นสีสะท้อนแสงหรือสีที่เห็นเด่นชัด แบบถาวรที่เห็นอยู่ทั่วไป เช่น ดาดฟ้าตึก ดาดฟ้าเรือ บนลานปูน

๒. แบบชั่วคราวหรือแบบเร่งด่วน ใช้คนทำ ๒ คน สามารถทำให้เสร็จได้ ภายในเวลา ๕ - ๑๐ นาที
อุปกรณ์ง่ายๆ มีดังนี้

๒.๑ ปูนขาว

๒.๒ เชือกกระยะตามต้องการ

๒.๓ หมุดปัก ๒ หมุด

๒.๔ ตลับเมตรหรือสายวัดระยะ

ปูนขาว

เชือกวัตรยะ

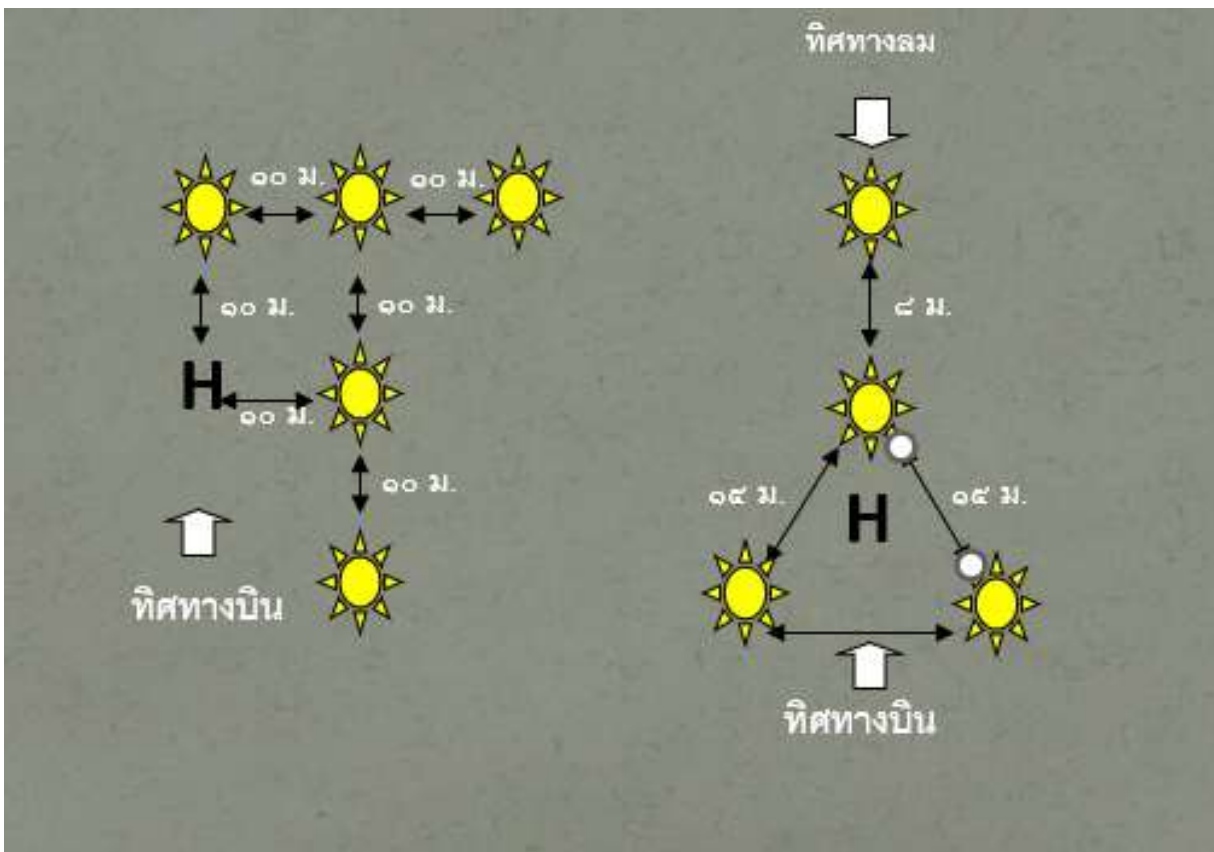

หมุดปัก 2 หมุด

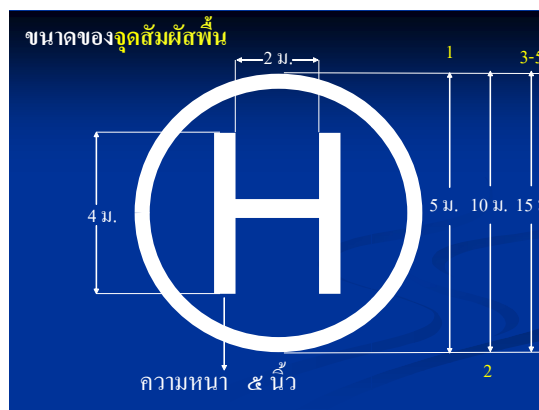

ตลับเมตรหรือสายวัตรยะ

สนาม ฮ. เวลากลางคืนใช้โคมไฟสัญญาณ วางเป็นรูปตัว Y คว่าหรือ วางเป็นรูปตัว T ก็ได้

๓.๒.๔ การทำสนาม ฮ. ลูกเดิน แบบชั่วคราวหรือแบบเร่งด่วน แบบลูกเดิน ใช้คนทำ ๒ คน สามารถทำให้เสร็จได้ ภายในเวลา ๕ - ๑๐ นาที อุปกรณ์ง่ายๆ ที่ใช้ เช่น ปูนขาว เชือกกระยะตามต้องการ หมุดปัก ๒ หมุด ตลับเมตรหรือสายวัดระยะ

๓.๓ ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

จากการรวบรวมผลการปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกที่ผ่านมาของหน่วย มีกำลังพลที่สามารถผ่านมาตรฐานการประเมินการฝึกของหน่วย ดังนี้

กำลังพลที่ได้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจ หลักการปฏิบัติได้ทุกคน

๓.๔ การใช้ทรัพยากร

ใช้อุปกรณ์ง่าย ๆ และมีความปลอดภัยสูง ถ้าปฏิบัติตามหลักการที่กล่าวข้างต้น

๔. ผลการดำเนินการ

๔.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

หน่วยมีกำลังพลปฏิบัติหน้าที่ใหม่สามารถทำ สนาม ฮ.ฉุกเฉินได้ในเวลารวดเร็ว และปลอดภัย ส่งผลให้การปฏิบัติภารกิจของหน่วยทำได้ดียิ่งขึ้น ผู้เข้ารับการฝึกพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิม สามารถส่งต่อความรู้ให้กำลังพลรุ่นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

๔.๒.๑ กำลังพลผู้เข้ารับการฝึกของหน่วยสามารถทำสนาม สนาม ฮ.ฉุกเฉินได้ในเวลารวดเร็ว และปลอดภัย

๔.๒.๒ กำลังพลของหน่วยสามารถสนับสนุนภารกิจของหน่วย ได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติได้อย่างปลอดภัย

๔.๒.๓ หน่วยสามารถส่งต่อความรู้ให้กำลังพลรุ่นใหม่ได้อย่างมีบูรณธรรม มีมาตรฐานที่ชัดเจน สามารถพัฒนาระดับองค์ความรู้ ให้ทำสนาม ฮ.ฉุกเฉิน ต่อไป

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

หน่วยสามารถนำองค์ความรู้จากการปฏิบัติงานจริงไว้เป็นข้อมูลสำหรับการฝึกกำลังพลรุ่นใหม่ และสร้างมาตรฐานการฝึกเพื่อพัฒนาความรู้ได้ต่อไป ส่งผลให้กำลังพลของหน่วยมีขีดความสามารถที่เพิ่มขึ้น การปฏิบัติภารกิจของหน่วยมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น การทำสนาม ฮ. ฉุกเฉินเพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ เมื่อเกิดเหตุปะทะ และต้องการส่งผู้บาดเจ็บอย่างเร่งด่วน” ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก เพื่อลดการสูญเสีย หากมีการเตรียมการที่ดีพอ

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ สิ่งที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ

การที่ผู้บังคับบัญชาเล็งเห็นความสำคัญของการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้การฝึกกำลังพลที่ได้รับการฝึก การทำสนาม ฮ. ฉุกเฉิน มีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติที่ถูกต้อง

๕.๒ การบูรณาการองค์ความรู้จากประสบการณ์จริง

การนำบทเรียนจากการปฏิบัติหน้าที่จริงบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา มาถ่ายทอดเป็น หลักสูตรการฝึก ทำให้กำลังพลมีความเข้าใจในสถานการณ์จริง และสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

๕.๓ วินัย และระบบการฝึกแบบเป็นลำดับขั้นตอน

การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัย การสร้างวินัยให้กับผู้เข้ารับการฝึก จะช่วยลดอุบัติเหตุ ความเสียหาย การชำรุดต่ออุปกรณ์ และจะช่วยสร้างความมั่นใจ เสริมสร้างทักษะความชำนาญให้กับกำลังพล อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔ เครือข่ายการจัดการความรู้และการสนับสนุนทางเทคนิค

การประสานความร่วมมือกับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยเหนือ การจัดอบรมให้กับกำลังพล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกำลังพลที่มีประสบการณ์ ทำให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ทางเทคนิค อย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาต่อเนื่อง

๖. บทเรียนที่ได้รับ

๖.๑ การจัดการยุทธโปกรณ์และการบำรุงรักษา

เนื่องจากยุทธโปกรณ์มีมูลค่าไม่สูงมาก หน่วยขนาดเล็ก ควรที่จะมีอุปกรณ์ในการจัดเตรียมสนาม ฮ. มีการฝึกทบทวนและเก็บรักษาอุปกรณ์ อยู่ในสถานที่เหมาะสมเพื่อยืดอายุการใช้งาน

๖.๒ ทักษะของกำลังพล

การทำสนาม ฮ. ลูกเดิน เป็นทักษะเฉพาะทางที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนด และการฝึกทบทวนในรูปแบบ Unit School อย่างสม่ำเสมอ

๖.๓ ข้อจำกัดด้านสภาพแวดล้อม

จากการใช้งานในพื้นที่จริงพบว่า สภาพภูมิอากาศ ลม ฝน มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเตรียมการ กำลังพลจึงต้องได้รับการฝึกฝนเมื่อมีสถานการณ์ลูกเดิน และมีการฝึกทบทวนอย่างต่อเนื่อง